

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Николай Христов Щерев, УНСС- София

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. в научна организация)
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **‘професор’**
във Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“

професионално направление 3.7. „Администрация и управление (Стратегическо управление и оперативен мениджмънт)“

В конкурса за **‘професор’**, обявен в Държавен вестник, бр. 22 от 18.03.2022 г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като кандидат участва **доц. д.н. Красимир Тодоров** от Висше Училище по Застраховане и Финанси (ВУЗФ) - София

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № 125/30.05.2022 г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **‘професор’ във ВУЗФ** по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление (Стратегическо управление и оперативен мениджмънт)“.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**:

доц. д.н. Красимир Тодоров от Висше Училище по Застраховане и Финанси (ВУЗФ) - София

(ак. дл. н. ст. име, презиме, фамилия от научна организация)

Представеният от **доц. д.н. Красимир Тодоров** комплект материали на електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ и включва следните документи:

- 1. автобиография по европейски образец;
- 2. копие на дипломата за притежаваната образователна и научна степен „доктор на науките“;
- 3. документ за заеманата академичната длъжност „доцент“;
- 4. монографичен труд с резюме, рецензиран най-малко от две хабилитирани лица или притежаващи научната степен „доктор на науките“;
- 5. списък на публикациите след заемането на академичната длъжност „доцент“;
- 6. удостоверение за изисквания се стаж по чл. 33, ал. 1, т. 2;
- 7. доказателства за ръководство на докторанти;
- 8. справка за изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“;
- 9. справка за оригиналните научни приноси в трудовете и за цитиранията (без автотитиранията);

Кандидатът **доц. д.н. Красимир Тодоров** е приложил общо **8** научни труда, в т.ч. число: **1** студия, **1** монография /по темата на конкурса/ и **1** глава от колективна монография, **1** книга /по дисертационен труд за „доктор на науките“/, **1** статия и **3** доклада от международни конференции. Приемат се за рецензиране **8** научни труда, които са извън дисертацията за „доктор на науките“. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики, в страната и в чужбина, е както следва: всичките публикации са в страната като **7** са на български език и **1** на английски език.

Нямам бележки по представените документи – доказателства за публикациите.

2. Кратки биографични данни (на кандидата/-ите)

Единственият кандидат в конкурса за „професор“ на ВУЗФ е придобил магистърска степен по Счетоводство в УНСС през 2000г., след което става магистър по бизнес администрация от Виенския университет по бизнес и икономика през 2016г. Придобива ОНС „доктор“ през 2005г. /ВАК/, а „доктор на науките“ – през 2021г. във ВУЗФ.

Професионалният му академичен опит стартира през 2001г. като хоноруван преподавател в УНСС-София до 2005г. след което е избран за „доцент“ по стратегическо управление и бизнес моделиране на ВУЗФ през 2018г. Член е на катедра “Маркетинг и мениджмънт”; на Академичния съвет на ВУЗФ, на Редакционната колегия към Издателство „Св. Св. Григорий Богослов“ и на ВУЗФ ЛАБ – изследователски център. От 2020г. е Декан на академичната програма и член на Ректорския съвет на ВУЗФ.

Професионалният му бизнес опит е впечатляващ: Финансов директор (2006-2010) и Управител (2010 – 2014) на ТМ Ауто; Директор стратегическо развитие (2014 – 2017) и член на Съвета на директорите (2015 – 2017) на КАРИО Груп; Управител (Регионален мениджър) и член на Изпълнителния комитет на Еф Си Си България (2017 – 2020) и Мениджър бизнес развитие на BERLIN TYRES EUROPA GmbH (2021 – до сега).

Член е на международни професионални дружества: Института по Управленско счетоводство.

Има проведена една международна специализация по Сливания и Придобивания (M&A) Юли 2016 Карлсън Скул ъф Мениджмънт, Университет на Минеаполис, Минесота.

В обобщение, придобитата професионална и научна квалификация, както и придобития научен, академичен и професионален опит **НАПЪЛНО съответстват** на обявения конкурс на „професор“ на ВУЗФ.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата/-ите

Оценка на учебно-педагогическа дейност:

Съгласно предоставената справка, единственият кандидат в конкурса за „професор“ **доц. д.н. Красимир Тодоров**, е преподавател на магистърски дисциплини: „Корпоративна и стратегическа динамика“, „Стратегическо управление“, „Стратегии“, „Бизнес моделиране“; „Оперативен мениджмънт“, както и на бакалавърски дисциплини: „Основи на управление-

то“, „Управленско счетоводство“ „Principles of Management I & II“, „Operations Management“, „Business Strategy” във ВУЗФ.

Кандидатът участва в конкурса с 1 учебник: **Красимир Тодоров, Теория на стратегическото управление**: с практически примери от международна автомобилна корпорация, Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов”, ISBN: 978-954-8590-44-0.

Съобразно горното, академичната дейност на **доц. д.н. Красимир Тодоров ИЗЦЯЛО СЪОТВЕТСТВА** на обявения конкурс по професионално направление 3.7, „Администрация и управление (Стратегическо управление и оперативен мениджмънт)”.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

В конкурса за „професор на ВУЗФ“ единственият кандидат: **доц. д.н. Красимир Тодоров**, участва с **8** публикации: **1** студия, **1** монография /по темата на конкурса/ и **1** глава от колективна монография, **1** книга /по дисертационен труд за „доктор на науките“/, **1** статия и **3** доклада от международни конференции. Всички публикации са издадени в България като **7** са на български език и **1** на англ.език.

Извън конкурса, са представени още **6** публикации, в т.число: **1** глава от колективна монография (издадена в САЩ), **4** студии (2 издадени в чужбина), **1** статия (в международно списание). Всички публикации са свързани с конкурса като **4** от тях са на английски език е **2** – на български език.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания

При рецензиране на представените в конкурса публикации могат да се открият следните по-значими резултати и постижения на автора:

1. Систематизирани са разнообразни теории в областта на стратегическото управление и операционния мениджмънт като са изведени подходите за взаимодействие между стратегическото и операционното управление в компаниите;
2. Достиженията на световната литература в областта на стратегическото управление са преведени на „работен език“, подходящ за операционализиране на стратегическото управление в практиката на реалния бизнес. Приложени примери в част от публикациите изразяват практическата насоченост на научните постижения на кандидата и тяхната приложимост реални бизнес условия.
3. Извършено е сравнение между стратегическото управление в бизнеса и държавата като са идентифицирани възможните слаби места и пропуски по отношение на националната рамка на стратегическия план. При това, примерите с българските стратегически документи за развитие на България, показват добрият пример на аналогията в икономика на практика.
4. Осъществен е анализ на икономическото развитие на България като е извършено сравнение на икономическата политика в „в началото на прехода: приватизацията в българската икономика“ с икономическата политика в условия на пандемия. Изводите са добър ориентир за подходящата стратегическа рамка на държавата с оглед

изпълнението на стратегическите цели за устойчивост и развитие на ЕС до и след 2030г.

Горното ми дава основание да се открият основните приноси моменти в трудовете на кандидата за „професор на ВУЗФ“: **доц. д.н. Красимир Тодоров:**

1. Приноси по отношение на монографията по конкурса:

- a. Систематизирани са основни класически и съвременни теории при стратегическото управление на бизнес организациите като са очертани основните подходи на взаимовръзката „стратегически методи – оперативни методи“.
- b. Дефинирани са и са открити концептуалните подходи на стратегическото управление от приложимите (в съвременните условия) подходи на стратегическия бизнес процес.
- c. Открити са ролята и мястото на отделните функционални стратегии (маркетингова стратегия, стратегия по ЧР, финансова стратегия и пр.) в обхвата на стратегическото управление на бизнеса. На тази основа е аргументирано „подходящото“ място на „новите“ стратегически функции като маркетинг и информационни технологии чрез представяне на авторова конструкция на т.наречената „стратегическа пирамида“ в бизнеса.
- d. Дефинирани са възможностите за интернационализация на стратегиите като е определена йерархията на стратегиите за интернационализация в цялостната стратегическа рамка на компанията.

2. Приноси по отношение на книгата по дисертационния труд за „доктор на науките“:

- a. Налице е ясно разграничаване между оперативния мениджмънт и стратегическото управление като различията се основават на теоретичен диспут с редица водещи автори в областта на стратегическото управление. На тази основа са изведени основни концептуални рамки на процесно базираното управление.
- b. Дефинирано е авторово разбиране за управление на операциите и управление на производството като основа за съвременния операционен мениджмънт. На тази основа са изведени особеностите и подходите при оперативния мениджмънт, които поставят съвременните производствени операции на ново равнище. При това не е подценена ролята нито на маркетинга, нито на управлението на труда като част от стратегическите измерения на фирменото управление.
- c. Извършена е подходяща систематизация на стратегическата рамка на компанията, която позволява да разглежда корпоративната стратегия, бизнес стратегията и стратегията за оперативен мениджмънт като едно цяло, допълващи се в рамките на целия комплекс по стратегическо управление в бизнеса.

- d. Идентифицираните теоретични концепции при стратегическото управление са изпълнени със съдържание при тяхната операционализация и практическа приложимост. Авторът е предложил подходящи механизми за наблюдение и контрол на стратегическото управление при оперативното управление чрез въвеждане на инструмента на стратегическата пирамида. Нещо повече, предложения инструментариум е тестван с данни от автомобилната промишленост, анализът на които позволява да се потвърди ефективността на този стратегически управленски инструменти.

3. Приноси по отношение на другите публикации в конкурса

- a. На основата на аналогия с корпоративното стратегическо управление е извършен анализ на стратегическото управление на икономиката в България. На тази основа са идентифицирани „белите“ петна в действащите стратегически документи, формиращи „Стратегията за икономическо развитие на България“ и са предложени подходящи изменения в общата стратегическа рамка на национално равнище.
- b. Проведен е анализ на стратегическия документ „План за възстановяване и устойчивост“ като на основата на инструментариума на „хигиената на стратегическото мислене“ са определени възможните ефекти при стратегическото управление на икономическото развитие на България, както и са идентифицирани възможностите за реална икономическа конвергенция на страната с икономики на ЕС.

Всеки един от посочените приносите считам, че е лично дело на кандидата. При преглед на публикациите по конкурса НЕ СА ОТКРИТИ доказателства и/или няма установени сигнали за нарушаване на авторски права на други изследователи към момента на изготвяне на рецензията.

Като отражение на приносните моменти в трудовете на кандидата и оценка на тяхната значимост може да се приеме степента на цитируемост. От посочената справка е видно, че кандидатът е цитиран в **11** публикации като са цитирани 5 различни труда. Прави впечатление, че кандидатът е цитиран **4** пъти в чуждестранни публикации като **2** пъти в статии, индексирани в Скопус.

Оценка на изпълнението на националните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“

От представената справка за изпълнение на минималните Национални изисквания за заемане на академичната длъжност „**професор**“, както и на специфичните количествени и качествени изисквания на ВУЗФ за заемане на академичната длъжност „**професор**“ могат да се направят следните обобщения:

- Справките са коректно направени и отразяват основни научни постижения (публикувани книги, студии, статии и доклади от конференции, и цитирания на научните публикации).
- Изпълнени са всички минимални национални изисквания, вкл.:

- Кандидатът има придобита НС „доктор на науките“: „Концептуален модел на стратегическа йерархия и неговото отражение във финансовите резултати - приложен в автомобилната индустрия“, дипломата е издадена от ВУЗФ през 2021г. с №001 / 03.02.2021г. по Икономика (Финанси, застраховане и осигуряване).
  - Кандидатът има публикувана самостоятелна монография по темата на конкурса за „професор“: „Красимир Тодоров, Хигиена на стратегическото мислене, Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, ISBN: 9786197622140, 342 страници, София, 2021.
  - Кандидатът е представил за участие в конкурса допълнително: **1** книга /по дисертационен труд за „доктор на науките“/; **5** студии, **1** глава от колективна монография, **4** статии и **3** доклада от международни конференции, които формират **210 точки** (минимален брой 200 т. според Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България).
  - Кандидатът е посочил **11** цитата в индексирани и реферирани публикации, които формират **105 точки** (минимален брой 50т. според Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България).
  - Кандидатът е бил ръководител на успешно защитил докторант (Hitesh Sanghavi, “How does an Organization Performance Framework (OPF) driven by Strategic Leadership result in Organization Financial Growth?”, 2021).
  - Кандидатът има публикуван университетски учебник: Красимир Тодоров, Теория на стратегическото управление: с практически примери от международна автомобилна корпорация, Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов”, ISBN: 978-954-8590-44-0, 400 страници, София, 2017, с който се формират **120 точки** (минимален брой 100т. според Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България)
- Изпълнени са всички минимални количествени изисквания на ВУЗФ вкл.:
    - да има най-малко две публикации в годишника на висшето училище и три публикации в списанието „VUZF Review”: представени са **5** публикации;
    - да е участвал най-малко с три доклада на научни конференции, организирани от висшето училище: представени са **3** доклада;
    - да е бил научен ръководител най-малко на три студентски доклада: представени са **3** доклада.

4. Критични забележки и препоръки

По същество научните и творчески резултати на кандидата за академичната длъжност „професор на ВУЗФ“: **доц. д.н. Красимир Тодоров**, отговарят на направлението на конкурса. Независимо, че към отделни елементи от представената за рецензиране научна продукция на кандидата могат да бъдат отправени частични критики и бележки, считам, че като цяло към **доц. д.н. Красимир Тодоров** нямам такива.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В обобщение, документите и материалите, представени от **доц. д.н. Красимир Тодоров** отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’, НС ‘доктор на науките’ и „доцент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на **доц. д.н. Красимир Тодоров** е несъмнена.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, при направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и да **ПРЕПОРЪЧАМ** на Уважаемото Научно жури да подкрепят избора на **доц. д.н. Красимир Тодоров** на академичната длъжност ‘**професор**’ във ВУЗФ по професионално направление 3.7, „Администрация и управление (Стратегическо управление и оперативен мениджмънт)“.

20.Юни 2022 г.

Рецензент: .....
(проф.д-р Николай Щерев)